

Nicci French

In hechtenis

Band 1

Vertaald uit het Engels door Eefje Bosch,
Mechteld Jansen en Elise Kuip

UITGEVERIJ
XL
DEVENTER

1

Het gegil begon om drie uur 's nachts. Tabitha had nog nooit een mens zo'n geluid horen voortbrengen. Het klonk als het gekrijs van een dier in een val en werd beantwoord door andere kreten, galmend en ver weg. Tabitha wist niet of het uitingen van steun, woede of spot waren. Het gegil verflauwde tot snikken, maar zelfs dat werd versterkt door het metaal, de deuren, de trappen, de vloeren. De geluiden galmden na door Tabitha's hoofd.

Ze voelde beweging in het bed boven haar. De andere vrouw moest wakker zijn.

'Volgens mij zit er iemand in de problemen.'

Stilte. Tabitha vroeg zich af of de vrouw haar negeerde of dat ze echt nog sliep, maar toen klonk er in het donker een stem. De vrouw sprak traag, alsof ze in zichzelf praatte. Haar stem was laag en raspand, de ochtendstem van een roker.

'Iedereen zit in de problemen,' zei ze. 'Daarom zijn ze hier. Daarom huilen ze als ze denken aan hun kinderen of aan wat ze hebben misdaan. Of aan wat ze hun kinderen hebben misdaan. Bij echte problemen hoor je geen gegil. Dan hoor je alleen de piewie's door de gangen rennen. En als het echt foute boel is hoor je een helikopter landen op het grasveld hiernaast. Dat is sinds ik hier ben drie, vier keer gebeurd.'

‘Wat komt die dan doen?’ vroeg Tabitha.

‘Wat denk je?’

Tabitha probeerde niet te bedenken waarom hier midden in de nacht een helikopter zou landen. Ze probeerde überhaupt niet te denken. Maar dat ging niet. Ze staaarde naar de onderkant van het bed boven haar en luisterde naar het gesnik en geschreeuw en een nieuwe huiluitbarsting van iemand anders en voelde plotseling hoe de duisternis werd doorboord door een kristalhelder besef: dit gebeurde echt.

Tot dan toe was alles zo vreemd geweest, zo anders dan alles wat ze kende, dat het had gevoeld als een krom sprookje over iemand anders die naar de gevangenis ging, iemand over wie ze las of naar wie ze keek in een film, ook al beleefde ze alles zelf. Zo had het gevoeld in de kleine, raamloze achterbak van het arrestantenbusje waarin ze vanaf de rechtbank hierheen was gebracht, toen ze haar kleding uittrok en door haar knieën ging, waarna ze was aangestaard en bestudeerd en een vrouw om haar kleine borsten en okselhaar had gelachen, toen ze onder de douche stond. Ze hadden haar een stel lakens, een kriebelige blauwe deken en een dunne handdoek gegeven en haar een hele reeks deuren door geleid. Die deuren waren inderdaad van heel dik metaal. Ze vielen inderdaad met een klap dicht. De bewakers hadden inderdaad enorme sleutelbossen aan een ketting aan

hun riem hangen. De gevangenis was ontzettend gevangenisachtig.

Gistermiddag, toen ze haar hadden meegevoerd door de centrale hal die zowel op de begane grond als op de eerste verdieping werd omsloten door cellen, had ze groepjes vrouwen naar haar voelen staren. Dit gebeurt niet echt, had ze willen zeggen. Ik ben niet een van jullie. Ik hoor hier niet.

En nu lag ze in bed en probeerde ze daar niet aan te denken, probeerde ze dat moment niet keer op keer in gedachten te herbeleven. Maar zelfs dat was beter dan nadenken over waar ze zich nu, op dit moment, bevond, in wat voor ruimte ze lag.

Tabitha had haar hele leven al een hekel aan liften. Wat als zo'n ding naar beneden viel? Wat als hij bleef steken? Ze nam altijd de trap. Toen ze in Londen woonde, had ze een enorme hekel gehad aan de metro. Op een keer had ze tijdens de spits, ingeklemd tussen de hete lichamen, stilgestaan tussen twee stations. Er had een gedempte mededeling geklonken, onverstaanbaar. Ze waren vijf, tien minuten blijven staan. Het was zomer geweest, en verstikkend heet. Langzaam was het tot Tabitha doorgedrongen dat ze zich onder een massieve laag klei en bakstenen bevond. En toen dat ze midden in een metrotunnel stond, ingeklemd tussen vele overvolle wagons. Ze had de neiging gekregen zich gillend en vechtend

een weg uit de metro te banen, maar had zich net kunnen bedwingen. Nu lag ze in een cel van vier stappen lang en drie stappen breed.

De cel had een piepklein raam met tralies ervoor. Het raam bood uitzicht op een binnenplaats en een muur met prikkeldraad erbovenop en de heuvels in de verte, nevelig door de grote afstand. Toen ze gisteren uit dat raampje keek leek er een figuurtje op die heuvel te bewegen. Een wandelaar. Buiten. Vrij. Maar nu was het zo donker dat je alleen de door schijnwerpers verlichte binnenplaats kon zien. De deur van de cel zou tot halverwege de ochtend op slot blijven. Als ze daaraan dacht, kreeg ze het gevoel dat ze levend werd begraven en wilde ze gillen zodat iemand haar zou komen redden. Misschien had die vrouw daarom zo gebruld.

Als gillen niet lukte, was huilen misschien een optie. Maar als Tabitha eenmaal zou beginnen met huilen, zou ze niet meer kunnen stoppen. En waarschijnlijk konden ze je maar beter niet zien huilen.

Het was afschuwelijk koud en de deken was veel te dun. In het donker trok ze haar knieën bijna op tot aan haar borst en sloeg ze haar armen om zich heen. Ze rook anders. Naar gevangeniszeep, haar dat nodig gewassen moest worden, iets schimmelig. Ze sloot haar ogen en dacht aan de zee, de branding die op de rotsen sloeg. Haar gedachten vormden lange,

donkere krullen, die ze probeerde weg te duwen. Er klonk opnieuw een gil en ergens ver weg bonkte iemand op een deur.

Ze moest even hebben geslapen, hoe onmogelijk dat ook leek, want ze werd wakker toen de vrouw zich van het bovenste bed liet glijden. Dat leek eeuwen te duren. Eerst kwamen haar voeten; lang, met paars gelakte nagels en een tatoeage van een spin op de rechterenkel. Toen haar eindeloze benen, gehuld in een grijze joggingbroek. Toen een zwart T-shirt dat omhoog kroop en een navel met een ringetje erdoor ontblootte. Ten slotte een egaal ovaal gezicht, lang dik zwart haar met een pony, oorlelletjes met creolen erin. Ze was heel lang, rond de een meter tachtig, zag er sterk uit en leek ergens achter in de twintig, al was haar leeftijd lastig in te schatten. Tabitha had haar gisteravond niet echt gezien. Ze was simpelweg in bed gestapt, had de deken over haar hoofd getrokken en was doodstil blijven liggen.

‘Hoi,’ zei ze nu.

De vrouw gaf geen antwoord. Ze liep naar de andere kant van de cel en schoof het gordijntje open.

Dat was nog zoiets. De cel was ooit gebouwd voor één persoon. Nu stond er een stapelbed, twee stoelen, twee smalle tafels, twee kleine ladekastjes, een wasbak en een wc met een gordijn ervoor. De vrouw trok haar broek naar beneden en ging op de pot

zitten. Ze keek vrijwel uitdrukkelingsloos voor zich uit; het was net of ze alleen was. Tabitha ging met haar gezicht naar de muur liggen en sloeg haar deken om zich heen zodat ze niets zou horen.

De wc werd doorgespoeld en er werd een kraan opgedraaid. Tabitha wachtte tot de vrouw klaar was en klom toen uit bed, waste haar oksels en gooi-
de een plens water in haar gezicht. Toen schoot ze een canvas broek, een T-shirt en een sweater aan. Ze trok haar sneakers onder het bed vandaan.

‘Ik ben Tabitha,’ zei ze.

De vrouw borstelde werktuiglijk haar haar. Ze keek Tabitha aan. Ze moet bijna dertig centimeter langer zijn dan ik, dacht Tabitha.

‘Dat heb je me gisteravond al verteld.’ Het was even stil.

‘Hoe heet jij?’ vroeg Tabitha. ‘Michaela. Dat heb ik ook al verteld.’

Aan de andere kant van de deur klonk gerammel, waarna de deur van het slot werd gedraaid en naar binnen openging. Er verscheen een pezige, kleurloze vrouw en een karretje met twee roestvrijstalen kannen erop.

‘Thee,’ zei Michaela. ‘Thee,’ herhaalde Tabitha.

De vrouw schonk twee mokken voor hen in.

Tabitha’s ontbijtpakket lag op tafel. Ze opende het en stalde de inhoud uit: een plastic kom, een plastic

lepel, een doosje ontbijtgranen, een pakje houdbare melk, twee sneetjes bruinbrood in plasticfolie, een portieverpakking boter in aluminiumfolie en een cupje frambozenjam. Omdat ze geen mes had smeerde ze de boter en de jam met de steel van haar lepel op het brood.

Ze kon zich niet herinneren wanneer ze voor het laatst had gegeten en werkte de boterhammen in een paar snelle happen naar binnen. Het brood was droog, maar ze gebruikte de thee om alles weg te spoelen. Ze goot de ontbijtgranen in de kom en schonk de melk eroverheen. De melk was warm en had een zurig bijsmaakje. Hoewel ze ervan moest kokhalzen at ze de kom helemaal leeg en zette hem daarna aan haar mond om het laatste restje melk op te drinken. Ze had nog steeds honger.

Ze ging op de wc achter het dunne gordijntje zitten. Ze voelde zich net een dier. Zittend op de pot met haar broek rond haar enkels zag ze opeens lichtflitsen en begonnen haar oren te piepen. Ze wilde met haar hoofd tegen de muur beuken, opnieuw en opnieuw, wilde iets doen wat zou opluchten, wat hier een eind aan zou maken.

In plaats daarvan veegde ze af, trok haar broek omhoog en ging met haar rug tegen de muur op haar bed zitten. Ze had niets te lezen, niets te doen. De dag voelde vormeloos en oneindig. Maar als ze er

een boek bij had kunnen pakken had het vast gevoeld alsof dit nu haar leven was en geen huiveringwekkende vergissing, een vergissing die zou worden hersteld zodra men beseftte dat ze hier niet hoorde. Michaela stond over de wasbak gebogen haar tanden te poetsen. Daar nam ze uitgebreid de tijd voor. Ze spuugde in de wasbak, bukte en dronk rechtstreeks uit de kraan. Ze kwam overeind, legde haar hoofd in haar nek en gorgelde hard. Alles voelde te intens, dacht Tabitha: de geluiden, de geuren, de fysieke nabijheid van de andere vrouw. Michaela bond haar haar in een paardenstaart en liep de cel uit. Een paar tellen later kwam ze weer binnen. Ze leunde tegen het bureau en keek Tabitha aan.

‘Wat zit je hier nou nog.’

Tabitha gaf geen antwoord. Daar was ze te moe voor. ‘Dat maakt het alleen maar erger. Ik kan het weten, ik zit hier al veertien maanden.’

‘Wat heb je gedaan?’

Michaela keek haar vrijwel uitdrukingsloos aan. ‘Heb je dat blaadje gekregen met die onzin over lichaamsbeweging en douchen en wanneer de bibliotheek open is en zo?’

‘Dat moet hier ergens liggen,’ antwoordde Tabitha. ‘Maar daar heb ik toch niets aan. Dit is een vergissing.’

‘O ja? Nou, denk maar niet dat je je hier onopgemerkt

kunt blijven verschuilen tot het voorbij is. Deze gevangenis is net een schoolplein. Ze kiezen altijd het meisje in de hoek dat met rust gelaten wil worden. Sta op. Sta op en ga douchen.'

'Ik wil niet douchen. Vandaag niet.'

Michaela haalde iets onder Tabitha's bureautje vandaan.

'Hier.' Ze gooide Tabitha de handdoek toe die ze bij binnenkomst had gekregen. 'Pak je handdoek en zeep en ga douchen.'

Michaela liep de cel uit en liet de deur openstaan. Tabitha stond op. Ze was tot op het bot verkleumd. Ze keek opnieuw uit het betraliede raampje: de lucht was wit. Misschien gaat het wel sneeuwen, dacht ze. Dat zou wat zijn: dikke witte vlokken die slechts centimeters bij haar vandaan naar beneden dwarrelden en alles verborgen onder een vervreemdend laagje.

Ze pakte haar handdoek en de zeep die bij de wasbak lag en liep naar de centrale hal, waar allerlei galmende geluiden klonken: voetstappen, dichtslaande deuren, harde stemmen, gelach, gekuch, het natte geklets van een zwabber. Er strompelde een graatmagere vrouw met lang wit haar en een gezicht vol rimpels op haar af. Haar dikke bruine jurk kwam tot aan haar schenen en haar handen waren gezwollen van de artritis. Ze klemde een stapel papier tegen haar borst.

'Jij bent er ook,' zei de vrouw glimlachend.